

Alınan taşıtın ÖTV KDV hariç tutarı 100.000 TL 2020 yılı için amortisman matrahı olarak dikkate alınabilecek tutar; 160.000 TL'den düşüktür. Bu nedenle amortisman işlemleri genel esaslara göre yapılacak, amortisman hesaplamalarında herhangi bir KKEG olma durumu doğmayacaktır.

ÖRNEK 2 :

2020 Yılında X AŞ'nin şirket işlerinde kullanmak üzere için KDV , ÖTV Hariç net satış fiyatı 200.000 TL olan bir binek otomobili satın almıştır. Söz konusu araç için 100.000 TL ÖTV, 50.000TL'de KDV ödenmiştir. X AŞ satın almış olduğu binek otomobili için ödediği KDV ve ÖTV tutarlarını gider olarak kayıtlarına intikal ettirmeye karar vermiştir.

2020 Yılında binek otomobillerinin iktisabına ilişkin ÖTV ve KDV toplamının en fazla 140.000TL'ye kadarlık kısmı ticari kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınabilecektir. Bu örnekte ÖTV ve KDV toplamı 150.000TL olduğu için ÖTV / KDV toplamının 140.0000 TL'si tamamı kurum kazancından indirilebilir, ancak 10.000 TL'si KKEG olarak dikkate alınacaktır.

Önerilen Muhasebe kaydı:

-----/-----			
770-Genel Yönetim Giderleri		140.000	
689-Diğer Olağandışı Gider ve Zarar (KKEG=10.000 =)		10.000	
254-Taşıtlar		200.000	
	102-Bankalar		350.000
-----/-----			

Alınan taşıtın ÖTV KDV hariç tutarı 200.000 TL 2020 yılı için amortisman matrahı olarak dikkate alınabilecek tutar; 160.000 TL'den büyüktür. Bu nedenle 2020 için belirlenen 160.000 amortisman matrahı esas alınarak hesaplanan amortisman kurum kazancından indirilebilecektir. Buna göre mükellefin 2 Ocak 2020 'de binek otomobili satın aldığı (kıst amortisman hesaplamadığını) ve normal amortisman usulünü tercih ettiğini kabul edelim. Bu aşamada amortisman uygulaması açısından aşağıdaki 2 alternatiften birisinin tercih etmesi gerekir.

BİRİNCİ ALTERNATİF

2020 Yılında yıllık olarak hesaplanan toplam 12 aylık amortisman (200.000/5=) 40.000TL

2020 yılında gider olarak dikkate alınabilir toplam 12 aylık amortisman (160.000/200.000 x 40.000=)32.000TL

2020 yılında KKEG olarak dikkate alınması gereken toplam 12 aylık amortisman (40.000-32.000 =) 8.000TL

Önerilen Muhasebe kaydı:

-----/-----			
770-Genel Yönetim Giderleri		32.000	
689-Diğer Olağandışı Gider ve Zarar (KKEG=10.000 =)		8.000	
	257 Birikmiş Amortisman		40.000

-----/-----

ÖNEMLİ NOT:

Amortisman defter kayıtlarında 200.000 TL 'den hesaplanmış, ancak sadece 160.000TL üzerinden hesaplanan amortisman vergi matrahından düşülmüştür. Bu alternatifte muhasebe kayıtlarında 200.000 TL olan taşıt amortisman süresinin sonunda net defter değeri sıfır olur, bir başka deyişle birikmiş amortisman tutarı 200.000TL olarak görülür. Oysa söz konusu binek otomobili için vergi matrahından sadece 160.000TL indirilmiş, 40.000TL KKEG olarak dikkate alınmıştır. Bu nedenle eğer bu taşıt 5. Yılın sonunda satılırsa muhasebe kayıtlarına göre 200.000TL olarak görülen amortismanın tamamı kar olarak dikkate alınmamalıdır. Çünkü geçmiş yıllarda 40.000TL amortisman tutarı KKEG olarak dikkate alınmıştır. Bu alternatifte KKEG tutarının nazı hesaplarda takip edilmesi ve binek otomobili satıldığı yıl Kurumlar Vergisi beyannamesinde (geçici vergi beyannameleri dahil) KKEG olarak dikkate alınan amortisman tutarının diğer indirim olarak kurum kazancından indirilmesi unutulmamalıdır.

İKİNCİ ALTERNATİF

2020 Yılı amortismanın 160.000 TL'yi üzerinden hesaplanan kısmı gider olarak vergi matrahının tespitinden kurum kazancından indirilebileceği için amortisman defteri (kayıtlarında) hesaplarında 160.000 TL amortisman matrahı olarak dikkate alınır .Yani 2020 Yılından toplam 12 aylık amortisman (160.000/5=) 32.000TL olarak kayıtlara alınır.

Önerilen Muhasebe kaydı:

-----/-----

770-Genel Yönetim Giderleri	32.000
	257 Birikmiş Amortisman
	32.000

-----/-----

Bu durumda muhasebe kayıtlarında 200.000 TL olan binek otomobili amortisman süresinin sonunda sıfırlanmaz. Amortisman süresinin sonunda yani 5. Yılın sonunda binek otomobilinin net defter değeri (200.000-160.000=) 40.000TL olur. Eğer bu taşıt 5. Yılın sonunda satılırsa ayrılmış ve kurum kazancından düşülmüş amortisman sadece 160.000TL olur. Dolayısı ile binek otomobilinin satılması halinde birinci alternatifteki gibi , KKEG olarak dikkate alınan amortisman tutarını binek otomobili bazında takip etmek gerekmez ve doğal olarak Kurumlar Vergisi Beyannamesinde diğer indirim şeklinde bir beyan da gerekmez.

ÖRNEK 3

2020 Yılında X AŞ'nin şirket işlerinde kullanmak üzere için KDV , ÖTV Hariç net satış fiyatı 200.000 TL olan bir binek otomobili satın almıştır. Söz konusu araç için 100.000 TL ÖTV, 50.000TL'de KDV ödenmiştir. X AŞ satın almış olduğu binek otomobili için ödediği KDV ve ÖTV tutarlarını binek otomobilinin maliyetine intikal ettirmeye karar vermiştir.

Önerilen Muhasebe kaydı:

-----/-----

254-Taşıtlar	350.000
	102-Bankalar
	350.000

-----/-----

7194 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik uyarınca ve 310 seri No.lu Gelir Vergisi Genel Teblięi uyarınca 1.1.2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yeni tutarlar dikkate alındığında, ticari kazancın tespitinde ÖTV ve KDV hariç ilk iktisap bedeli 160.000 Türk lirasını, söz konusu vergilerin maliyet bedeline eklendiği veya binek otomobilin ikinci el olarak iktisap edildiği hâllerde, amortismanına tabi tutarı 300.000 Türk lirasını aşan binek otomobillerinin her birine ilişkin ayrılan amortismanın en fazla bu tutarlara isabet eden kısmı gider olarak dikkate alınabilecektir.

Mükellefin 2 Ocak 2020 'de binek otomobili satın aldığı (kıst amortisman hesaplamadığını) ve normal amortisman usulünü tercih ettiğini kabul edelim.

Dolayısıyla ÖTV ve KDV dahil ilk iktisap bedeli olan 350.000 TL 2020 yılı için belirlenen 300.000 TL'lik haddi aştığından aşan kısma isabet eden amortisman giderinin KKEG olarak dikkate alınması gerekmektedir. Buna göre yukarıdaki örnek 2'deki birinci alternatifte göre uygulama yapıldığı kabul edilirse vergi ve muhasebe uygulamaları aşağıdaki gibi olacaktır;

2020 Yılında yıllık olarak hesaplanan toplam 12 aylık amortisman (350.000/5=) 70.000TL

2020 yılında gider olarak dikkate alınabilir toplam 12 aylık amortisman (300.000/350.000 x 70.000=)60.000TL

2020 yılında KKEG olarak dikkate alınması gereken toplam 12 aylık amortisman (70.000-60.000 =) 10.000TL

Önerilen Muhasebe kaydı:

-----/-----	
770-Genel Yönetim Giderleri	60.000
689-Diğer Olağandışı Gider ve Zarar (KKEG=10.000 =)	10.000
257 Birikmiş Amortisman	70.000
-----/-----	